

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA:
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”

INSERȚII
se primesc după tarif în
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

Abonamente:
Pe un an . 780 Lei
Pe 6 luni . 390 Lei
Pe 3 luni . 195 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Se răsbună munții despăduriți!

— Efectele despăduririi munților și potopul de acum —
Arad, 29 Dec.

Netăgăduit, că potopul de ape deslănțuit asupra Văii Crișului Alb, — să rămânem numai la noi — datorită schimbării brusce de presiune și temperatură, a crescut în intensitate și prin faptul că mare parte din munții cuprinși în bazinul acestui râu, sunt complet despăduriți.

Împădurirea și despădurirea munților influențează simțitor modul de distribuție a apei, iar potopul de acum se datorește topirii brusce a zăpezii din munți.

Pădurile și distribuția apei

Regiunile muntoase acoperite cu păduri, și peste tot pădurile încetăză topirea zăpezii și scurgerea apei prin faptul că rădăcinile, sratul de frunze moarte și coroana copacilor opresc razele soarelui să pătrună la stratul de zăpadă ce acoperă solul, păstrându-l vreme mai îndelungată, ori mijlocindu-i o topire și scurgere mai domoală.

Stratul de zăpadă în regiunile despădurite, — demuțorii mai subțiri, fiind spulberat de vânturi, — e mai puțin, și topirea se întâmplă în mod normal în calea lor nici un obstacol. Aici topire se întâmplă în măsură mai mică chiar și la o temperatură mai scăzută în zilele senine.

Tocmai acest fenomen a pricinuit catastrofa de acum. Luni în 21 l. c. mai găseam în cale spre Biharea. La orele 5 dimineața scârțâia încă zăpada sub picioare, peste vre-o jumătate oră a început să picure, iar către 6, vărsoa o piovă caldă ca dingăteată, ca a continuat toată ziua. Zăpada depe versantele despădurite s'a topit repede umflând păraele, până când cea de prin păduri s'a menținut încă de arândul.

Pădurile atenuează scurgerea apei și pe altă cale.

În regiunile împădurite solurile și stratul de frunze moarte intrate în descompunere, primesc în sânul lor o cantitate însemnată de apă provenită din ploaie, sau topirea zăpezilor, împiedecând astfel scurgerea întregii cantități dintr'odată spre văi.

În munții despăduriți, pătura de sol fiind foarte subțire, pe alocurea disparentă, apele nu întâmpină nici o rezistență în tendința lor de prăbușire spre văi.

**Urmările eroziunilor:
Inecarea cu bolovani și petriș a luncilor,
compromiterea regene-
rării pădurii.**

În regiunile împădurite eroziunea apei (măcinarea și roaderea stâncilor) e mult mai redusă, fiindcă rădăcinile și stratul de frunze moarte împiedecă deslipirea și fărâmițarea acestei mămă (piatra) a solului.

În regiunile despădurite erodarea se face pe suprafețe întinse și cu o forță mult mai puternică, fiindcă apele mari neîntâmpinând în cale nici-o rezistență, cără cu ele bolovani, dând naștere torențiilor, cari astupând văile, cauzează revărsări.

Fundcă munții din bazinul apei Crișului sunt în mare parte despădurii, torenții de ape revărsându-se, inundă puținele terenuri rabile din lungul văilor și își în-nd cași în prezent, influințele deza-

struoașe până departe în inima câmpiei.

Potopul de acum are urmări fuste și asupra operei de regenerare a codrilor, căci solul de pădure pregătit în laboratorului naturii veacuri de arândul, în câteva zile e spălat cu totul, rămânând în locul falnicilor codri de odinioară, doar stâncile goale, cu totul impropru unei vegetații mai bogate: pustiu și sărăcie.

S'a u mântii munții, oameni răi, pentru fărâdelegile aduse codrilor și de acum înainte, vă mai puteți aștepta numai la potop și secetă!

Apelul dlui ing. inspec. silvic. N. P. Florescu

Pentru salvarea codrilor, mai primejdii cași oricând, grație tehnicei moderne, rapacității și cruzimii exploatareilor, dl ing. Florescu, propune următoarele desiderate pe care trebuie să le cunoască și adopteze tot românul ce-și iubeste țara: Autonomia Administrației Casei Pădurilor.

Legea împreviziunii pădurilor care se face și azi exact cu aceeași precizie ca înainte de război.

Reglementarea exportului în sensul de a nu se exporta anual decât maximum 50.000 vagoane de cherestea.

Reducerea fabricilor de cherestea la un sfert din numărul celor existente.

Să nu se mai vândă pădurile prin licitație ci prin bună învoială, la cooperative, societăți creștine autohtone, la care Statul sau proprietarii să aibă și o cota parte din beneficii.

Indepărtarea depozitelor străini, din porturile Galați, Brăila și arandarea toturilor din aceste porturi numai Cooperativelor și Societăților românești.

Trăcerea tuturor pădurilor comunale din Ardeal în patrimoniul Statului.

Anularea art. 132 din constituție, nefind necesar a se expropria pădurile pentru păduri comunale în Vechial Regat, această aplicare constituind falimentul financiar al Statului.

În schimb Statul și proprietarii particulari să fie obligați (a se crea o servitute) ca anual și pe preturi tarifare, să servească lemn de lucru și for, țărânilor din jurul pădurilor.

Aplicarea legii dlui Teodor Popescu Cudalbu în sensul ca nici o societate nici direct nici indirect să nu poată acapara mai mult de 5000 hectare.

Oprirea devăstării pădurilor pentru crearea isazurilor, fiind un act criminal ce se aduce patrimoniului forestier.

Controlul străinilor din toată industria forestieră.

Numerus clausus, în exploatarea de păduri.

Înființarea de depozite de cherestea ale Statului și cooperative în toate orașele și porturile.

Toate instituțiile de Stat: Armata, școli, C. F. R. să nu mai procure pe viitor lemnul decât dela cooperativele forestiere și stat dela care va lua păduri spre exploatare în regie proprie, iar nu prin intermediari.

Revizuirea impozitelor pădurilor și taxelor de export care epasă greu numai asupra industriilor create după război și a se impune toate societățile care exploatează și își lemnul cu prețul dinainte de război, în taxe transformate în lei sur.

Revizuirea reformei agrare, adică a tuturor sentițelor Comitetului Agrar, date cu privire la păduri.

Înființarea unei Ligi a pădurilor, în care să figureze toți proprietarii de păduri spre a-și apăra pădurile contra demagogiei politice ce se face azi pe spinarea pădurilor.

Denunțarea tuturor politicianilor care agită masa pentru distrugerea pădurilor.

Crearea unei tradiții forestiere române în sensul de a se tăia cu prudență pădurile, de a se regenera și planta urgent aniele de mil de hectare devastate de societățile străine, — precum și iocurile sterile, care amenință cu nașterea torențiilor.

Incurajarea energiilor românești, pentru a româniza comerțul lemnului din România, care spre ruina noastră 95% e în mâna străinilor, prin o vie propagandă în tineretul nostru, care în loc de biuro rașe mai bine să apuce calea comerțului lemnului, cât de frumoasă pe atât de rentabilă.

Tr. Mager

NOTE

Din ciudățile naturii

Arad, 29 Dec.

Există în afară de greeri și alte multe insecte cântătoare, cari se găsesc pe pământul de vraje și de poezie al vechiului continent asiatic.

Japonezii iubesc mai mult decât orice alt popor frumusețile naturii. Ei ascultă cu mare dragoste cântărilor pe care îl cântă a-nume din piață.

Nu mai la Tokio sunt peste cincizeci de negustori cari vând insecte cântătoare. În unele părți se află târguri de noapte unde se desfac diferite feluri de aceste găgâni: greeri, lacuste închise în colivii micișite, pe care le luminează alte insecte din familia licuriciului. Colivile, lucrate de femei și copii sunt făcute din sârmă de aramă sau din ramurile de bambus. Unele au forma unei corăbii, altele a unui felinar sau a unei cutii, dar cel mai adesea ele înfățișează căsuțe mici de bambus.

„Simțeam o plăcere de neapasă să mă plimb pe străzi, în amurg, și să ascult șerăturii subțiri sau sunete dulci scrie un călător. Și, oricând teori mă gândesc la Japonia, aud iarăși aceste minunate insecte cântătoare”.

Când oamenii de afaceri se duc în Capitală, ei nu uită să viziteze și pe negustorii cari vând gândaci cântători. Și câteodată cumpără o colivie ce conține un cântăret de nesur rar sau necunoscut în locul color de baștină. Ei îl duc în sute de chilometri departe pentru a vesele atât pe copii cât și pe bărbății și femeile din satul lor.

Nu rar se întâmplă să întâlnești prin trenuri un japonez, ducând un frumos geamantan de piele și... o colivie cu insecte.

În fiecare an este o sărbătoare a insectelor cântătoare: se deschid toate colivile și muzicanții închiși sunt lăsați în libertate, până ce frigul ierul pune capăt pentru totdeauna cântecelor lor vesele.

Cum totul este relativ în lume, contrariu și cătoarei românești despre oamenii săriți că „le cântă gândacii în cap”, acest cântec, pentru oamenii galbeni, este un dar al muzelor.

Kemal Pașa pleacă la Moscova

CONSTANTINOPOI. — Guvernul din Angora a hotărât plecarea lui Kemal Pașa la Moscova spre a discuta cu Cicerin unele chestiuni noi, în legătură cu tratatul de neutralitate existent astăzi între Turcia și Rusia.

FOILETON

Sfaturi bătrânești

Nșul meu Păcală era un om foarte de duh: avea răspuns la orice vorbă. El mă puse întâiu la buchi, dar văzând că într'o zi era să mă înăduș cu un tverdu ce mi se prinsese în gât, hotărî a mi pune numai tabla pe care trebuia să o deprind pe dinafară. Asta mi-a fost învățătura.

Iaca ce-mi zicea el: „Fine! De vrei să trăiești bine și să aibi tihnă să te săiești a fi totdeauna la mijloc de masă și la colț de țară, pentru că e mai bine să fi fruntea cozii decât coada frunții.”

Șezi strâmb și grăiește drept. Na băga mâna unde nu-ți fierbe oala, nici nu căuta cai morți să le iei potcoavele, căci pentru Becheve vei prăpădi pe Mihoho.

Bite fierul până e cald și fe tot lucru la vremea lui. Nu fii bun de gură. Vorbă multă e sărăciea omului și toată pasărea pe limba ei pierde.

Nu fii șgărcit, căci banii strângătorului intră în mâna cheltuitorului și scumpuț mai mult păgubeste, leșgul mai mult alcargă; iar nu fii nici scump la țărâțe și teitru la făină.

Nu te bucura de multe trebi odată. Cine gonește doi iepuri nu prinde nici unul. Nu te întovărăși cu omul becesnic. Mai bine este să fii cu un om vrednic la pagubă decât cu un migel la dobândă. Na te vâri în judecări. În țara orbilor, cel

Asociația bancherilor americani despre situația din România

— Laude aduse guvernului român. —

Presă americană reproduce expozeul făcut de asociația bancherilor americani denumită „Bankers Trust Company”, asupra situației din România. Acest expozeu este foarte favorabil României și apuce Istre aite:

„România a făcut storfări serioase pentru echilibrarea bugetului său și punerea la ordine a finanțelor sale. După studiile recente făcute de „Bankers Trust Company” din New-York asupra afacerilor din România, guvernul a reușt de 3 ani, să echilibreze bugetul, fără să recurgă la noi emisiuni de monedă hârtie.

La Mai 1925 s'au luat măsuri pentru asigurarea monetară.

Rezerva în aur a fost confiscată de Rusia iar sub ocupația dușmană s'au emis bancnote de Banca Generală. Prima etapă a reformei monetare s'a înfăptuit prin schimbarea rubicilor și coroanelor.

„Bankers Trust Company” ține să pună în evidență că noua convenție cu Banca Națională, implică oprită absolută a biletelor de bancă pentru nevoile statului și lichidarea în 15—20 ani a datoriei de Stat față de această bancă.

S'a hotărât în mod foarte înțelept să nu

se fixeze numărul anilor în cursul cărora va fi realizat complet, planul de retragere a biletelor în circulație, s'a lăsat însă în sarcina Băncii Naționale și a ministerului de finanțe, să hotărască reducerea circulației din fiecare an.

România, țară esențialmente agricolă, a trecut prin'o reformă agrară. În ciuda acestei reforme, toate treburile sunt însă-mănțate ca și înainte de război.

În 1924 producția petrolului a ajuns la producția dinaintea de război.

Încă înainte de război „Bankers Trust Company” a pus în evidență guvernului să adopte o politică de încurajare pentru industrie, prin mijlocul tarifelor protecționiste. În 1921 această lege a fost rezultă și noi privilegii au fost acordate industriilor.

În schimb industriale vor întrebuința 75 la sută lucrătorii români.

După armistițiul bilanțului comercial era nefavorabil, însă dela 1924 înceace exporturile au depășit importurile și perspectivele pentru viitor sunt favorabile.

Condițiile de muncă în România nu sunt atât de aspre ca în alte țări din Europa.

Comunicatul lui „Bankers Trust Company” se încheie, prin următoarele cuvinte:

„D'torit acestor considerațiuni guvernul poate privi situația financiară și economică înedus de puternică pentru a intra într'o nouă fază în care ar putea pune în valoare bogățiile sale.”

Situația confesiunilor minoritare în România

Din New York se anunță că Asociațiunea americană pentru minoritățile religioase, cuprinzând reprezentanți ai tuturor cultelor, a oțeit un ban het, în cinstea dlui Titulescu. Președintele Asociației, reverendul Brown, a vorbit de raportul întocmit în 1924 de comisiunea americană, care a cercetat situația minorităților religioase din Transilvania. Rabbinul Wis și Louis Marshall au vorbit despre tratamentul evreilor în România.

D-l Titulescu a răspuns tuturor. În cece privește chestiunea evreică, s'a referit la argumentele expuse cu două zile mai înainte la Asociațiunea evreilor americani de origină română.

În cece privește celelalte culte, d-l Titulescu a combătut constatările cuprinse în raportul american din 1924. Concluzia acestui raport, care declară că răspunsul guvernului român este evaziv, ar putea lăsa să se creadă că România nu-și îndeplinește obligațiunile față de minoritățile religioase. Dacă așa ar fi, — se întreabă d-l Titulescu, — cum ar putea rămâne în picioare o asemenea încredere față de următoarele cinci fapte, pe care șeful delegației române le-a dezvoltat bazându-se pe numeroase documente și statistici.

1. Cu toată acțiunea desfășurată de anumiți episcopi împotriva unirii Ardealului cu România, acțiune care a mers până la solicitarea unei intervenții străine și până la declarații, cuprinse în acte oficiale, răspândite în toată lumea, că Ardealul însemnă o nouă Alsacie Lorena, guvernul român n'a revocat pe nici unul din acești episcopi. Ceva mai mult unii dintre ei au colaborat cu comisiunea americană în cercetările din Ardeal.

2. Tot personalul bisericesc al minorităților a fost menținut în funcțiune și minoritățile religioase se bucură de cea mai argă autonomie în chestiunile lor proprii.

3. Sarcinile bugetare pe cap de locuitor sunt mai ridicate pentru cultele minoritare, decât pentru cultul ortodox, care este acela al marelui majorității a locuitorilor români. Astfel la bugetul României pe anul 1925, cu toate dificultățile financiare ale momentului, în dorința însă de a sprijini toate cultele fără deosebire, o sumă de 44.877.821 lei a fost înscrisă pentru o nelosemnată minoritate de 3.200.000 locuitori, pe căia vreme pentru biserica ortodoxă, numărând 13 milioane credincioși, n'a fost înscrisă decât o sumă numai de trei ori mai mare.

mari. Dobânda mare rupe clochinele, și până nu a găsi mntaus, nu erai dator. Cu rudele dea și bechtrăușele, dar neguțtorii nu face, căci măcar săgele spă nu se face și cămașa e mai aproape decât entriul, dar nepotul e selba dracului. Frate, frate, brăzuă e pe bani. Nu fii răpitor. Mai bine, nici oata ca doi miei, nici lupul flămând. Să nu vie vremea să dai cinstea pe rușine. Lasă pe oameni în apele lor. Vântul bste căinii lătră. Uoia li e drag popa și altuia protețea. Tot țiganul își lasă cloacul. Zic zece, tu tac usa. Vrabia mălai visează și colivul comandare. Nu da împrumut ca să nu-ți faci dușmani. Dă-ți popo pnteanii și bate iapa cu călcăiele, ș'apoi prinde orbii scoț-te-i ochii.

Nu te bucura la căștiguri mici, pentru că cu un rac tot sărac, c'na chitic tot calic, dar când umbli cu miere linge-ți degetele. Primește ori ce-ți vor da. Calul de dar nu se caută în gură, și cine n'are ochi negri sărută și aibaștri. Când vei voi să te ocupi de ceva, nu prinde iepurile cu carul. Măța cu clopot, nu prinde șoacei. Nu te îngrij cum o s'o scoți la capăt, căci nevoia învață pe căraș, și cine are barbă are și pieptene.

Nu te amesteca în intrigi. Nici pe dracul să-l vezi, nici cruce să-ți faci. Nici lupul pe bălaie, nici bălaia pe lup. În-ți cațrafusele și fugi ca dracul de țămăie. Nu te încrede în caracterul omului în slujbă. El este brăoză bună, în burduf de căine. Banul rău nu se pierde și are el ac pentru cojolul tău, nici nu socoți că se va îndrepte; calul bătrân nu se favață a juca. Când nu e în slujbă,

Haine bărbătești pentru tineri și băieți, paltoane scurte blănuite și paltoane de piele asortiment bogat. Atelier separat după măsură, la firma din Arad: (1715)

Szántó și Komlós

in edificiul teatrului orăgănesc colțul Piața Avram Iancu

Haine de băieți din lână	Lei 500
Palton de iarnă pt. băiat din lână	600
Haine de școală din lână	900
Palton pt. tineri	1050
Pantaloni de modă bărbătești	360
Pantaloni bridges pentru băieți	450
Pardisiuri din cauciuc	960
Haine bărbătești din postav de lână	1450
Paltoane bărbătești din postav de lână	1450
Paltoane negre de iarnă	2000

Cumpărătorii cari se refer la acest inserat, beneficiază încă de 5% rabat.

Plapoame

din materialul cel mai bun bine și frumos confecționate la **GLESINGER**, în Arad, Str. Meșianu (f. Forrai-utca). (2119)

Firma Csáky

Cele mai punctuale ceasornice din Elveția și bijuterii pe prețuri moderate la
in Arad, viz-a-viz cu Primăria (Atelier propriu de reparări și gravare). (2124)

Fehér & Co.

Salon modern de coafor și manicur. Prăvălie de parfumuri, articole cosmetice și de lux. Mare asortiment de articole, cadouri de Crăciun. Arad, Buiev. Reg. Maria. (2128)

Székely

POȘETE, cazete de manicur, parfumuri și Eau de Cologne ajustată și măsurată în diferite odori, precum și săpunuri, cremă și pudră, felurite articole de toaletă și cosmetice se servesc solid la **Székely** caofor pt. dame, prăvălie de parfumuri și de articole, cosmetice Arad, Palatul Bohus. (2125)

Tăierea părului la „**BUBI**” ondulație cu apă lui specială și concieri se confecționează la **Selejan** Arad, Str. Moise artistic la N. 2. **Totacolo se acceptă învățăceli și fete cusalar.** (2131)

SĂPTĂMÂNĂ EFTINĂ LA Mészárik

Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 39. Ciorapi de strapație Lei 28-42. — Ciorapi fini din ată și flor Lei 75-120. — Asortiment bogat de mănuși brodate, mărțișuri și în articole de lână și tricot. — Mare magazin de decorațiuni pt. sărbătorile Crăciunului. — Cercetați prăvălia fără de obligațiune de cumpărare. (2138)

Cadouri de Crăciun și anul nou pe prețuri foarte reduse se cumpără la **EUGEN HIRSCH** ceasornicar și prăvălie de bijuterii, în Arad, Str. Meșianu (f. Forray-u.) Garnituri de dinți vechi, aur rupt, argint și platină cumpără sau schimbă spre noui. (2162)

Paltoane pt. Dame,

blănuiri, haine pt. dame, bluse mare asortiment la **RADO** magazin de paltoane pt. dame, Arad.

RADO

magazin de paltoane pt. dame, Arad.

VANDOR

in mărful de modă și paltoane pt. dame la cumpărările de Crăciun și de anul nou foarte mare reducere firma **VANDOR** Arad, Strada Meșianu. — Cercetați galanterie spre convingere. (2182)

Alexandru Knapp

intreprindere pentru vopșirea și curețirea chimică a stofelor Arad, Str. Episcopul Radu (fost Magyar u.) No. 10. (2186)

Ghete bune și eftine se confecționează la NICOLAE GARA

In Arad, Strada Cercetășilor No. 5. (fost Szent Pál-utca.) ooo (2223)

S'a început vânzarea mare de Crăciun!

Toate articolele numai coupoane!

Flanele de modă double pentru o întreagă haină	Lei 290
Ratine pentru o haină complet în toate culorile de modă	290
Flanele türkisch pentru o haină	290
Flanele postav fin serge în 5 culori pt. o haină	500
Gabarden pt. o haină în 24 culori	750
Postav velour complet pt. un palton femeesc cu căptușală	2900
Double complet pt. un palton bărbătesc engleză	2500
Eponge în 40 culori pentru o haină	190
Eponge cu vargă omano pt. o haină	190

La toate articolele un rabat general!!

FRĂȚII DEUTSCH

Arad, Palatul Minorit.

Eftin cumpărați

pânzături de zestre Tanwald, zefire, cloturi, stoffe, căptușele, plapome etc. la **Schwartzberger & Comp.** (2236)

firmă de modă Arad, Strada Colonel Pirici No. 1. (In casa Kutányi.)

Bere de Timișoara

pentru calitatea, puterea nutritivă și gustul ei e cerută și e favorizată de câștigătorii beutori. (2351)

De vânzare poduri-bascule

in stare bună, greutatea 2-4 tone. Amănunte la biroul „Mureș” Arad, Strada Unirei. (2350)

Primăria comunei Jermataneagră.

No. 1014/1925. (2348)

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință generală, că terenul de vânătoare a comunei Jermataneagră se va arenda pe timp de 6 ani consecutivi cu începere dela 1 Ianuarie 1926 până la 31 Decembrie 1931 — despre care arendare în ziua de 22 Ianuarie 1926 la orele 9 a. m. se va ține licitație publică în cancelaria notarului din Jermataneagră jud. Arad. Prețul de strigare 1500 Lei. Licitațiunea se va ține în conformitate cu legea pentru protecția vânătorului și reglementarea vânătoarei precum și cu legea asupra contabilității publice.

Condițiunile de licitație stabilite de reprezentanța comunală se pot vedea zilnic în cancelaria notarului din Jermataneagră sub durată oarelor oficioase. Jermataneagră, la 24 Noemv. 1925. Primar: SZÉNASI IOAN. Notar: CORNEL WILD.

Răspândiți Tribuna Nouă!

Pe de altă parte, pe cap de contribuabil sumele alocate diferitelor culte, se repartizează astfel: pentru biserica ortodoxă lei 10-14, pentru biserica romano-catolică 8-61, pentru biserica calvină-presbiteriană 16, pentru biserica unitară 23, pentru biserica luterană 15-75.

4. Congregațiunile religioase de călugări și călugărițe, deși au păstrat legăturile eractice cu Budapesta n'au fost stingherite. 5. Dl. Titulescu a dovedit cu statistici că numărul școlilor confessionale aparținând cultelor minoritare, este astăzi mult mai mare decât sub dominația ungară. Dl. Titulescu a arătat că ori de câte ori a fost vorba de marile interese ale minorităților, România a practicat o politică de cea mai mare toleranță. Dl. Titulescu a terminat spunând că America trebuie să caute pe terenul micilor plângeri individuale răspunsul la întrebările dacă România posedă spiritul de toleranță și dacă merită credit moral. Dl. Alkinson, secretarul Asociațiunei, a mulțumit dlui Titulescu pentru expunerea sa și a declarat că își dă seama de bunăvoința guvernului român față de minorități. Dl. Alkinson a adăugat că fafetele citate în raportul american pot fi explicate prin abaterile unor mici funcționari locali.

Convocarea unui congres al socialistilor francezi

PARIS. — La 10 Ianuarie socialistii vor ține un congres național extraordinar. Iată ordinea de zi: Primirea sau respingerea colaborării la guvern. Discuția asupra acestei chestiuni nu este nouă, deoarece socialistii au respins de câteva ori această colaborare. Compere Morel va citi un raport detaliat în care va apăra tactica de până acum și va exclude orice colaborare la guvern. Se va mai discuta însă și un alt raport al lui Vincent Aurion, care crede absolut necesară colaborarea socialistilor la guvern din cauza crizei politice. Cele două puncte de vedere vor găsi adepți în sălul congresului și se prevăd discuții violente. „Quotidian” crede că de rezoluția acestui congres extraordinar al socialistilor, depinde clarificarea situației politice din Franța.

Proiecte financiare în Camera franceză

PARIS. — Grupările stângii au anunțat depunerea unui contraproiect financiar la Camera, având ca singur scop asigurarea echilibrului bugetar. Noul proiect nu modifică într-un nimic taxa impozitului general actual pe venit, dar îl lărgeste aplicațiunea pentru a atinge un cât mai mare număr de contribuabili. Proiectul menține principiul declarației obligatorii, extinde mijloacele de acțiune ale controlorilor și prevede noi resurse prin vânzarea imobilelor aparținând statului, aflate fără întrebuințare. Deasemenea prevede intensificarea controlului impozitelor pe profesiunile necomerciale și mărește taxa operațiunilor de Bursă, după o scară progresivă, fără a depăși însă taxele aplicate pe piețele străine, favorizând totuși rentele și titlurile franceze. Contraproiectul stabilește o taxă pe scont și o taxă de compensație a schimbului asupra exporturilor. Deasemenea majorează gradul impozitului pe beneficiile agricole.

In ce condițiuni propune pace Abd-El-Krim

Berlin. — Dupăcum a declarat emisarul lui Abd-el-Krim căpitanul Cunnning în Mar-silia, Abd-el-Krim ar voi să primească condițiunile de pace franco-spaniole, dacă acestea recunosc suveranitatea spirituală a Sultanului din Maroc, acordând regiunii rifului un Statut identic cu al domeniourilor engleze.

e omul cel mai de treabă, dar postește robul lui Dumnezeu că n'are ce mânca; și câte spune, sunt o frumoasă poveste dar mare minciună, căci minciuna boierească trece în țara Ungurească. Caută să îți fie supușii vrednici, ca să nu zică lumea, că cam e turcul și pistolul. Dă-le pildă bună, peacăcă peștele dela cap se împute.

Nu fii falnic, nici nu face din țărâra armăsar. In urma războiului mulți vitezi s'arată. Vulpea dacă n'ajunge zi e că-sacră strugurii. Și nu fii din cei care zic: Lasă-mă să te las, și ia l de pe mine că-l omor. Nu te contra cu cei ce știu mai multe decât tine, nici nu te mândri căci mândrului îi stă Dumnezeu împotriva. Nu te necăji pe soartă. Norocul cine l știe? Fă-mă prooroc, să te fac bogat. Bețivului și dracul îi iese cu ocama înainte: însă vremea le îndreaptă toate. Vremea vinde lemnele și nevoia le cumpără. Tu fierbe mazărea, și tacă. Joacă ursul la cumătrul, poate va juca și la tine. Nu te mânia pe lume. Se mânie văcrul pe sat, satul nu știe nimic, Umilește-te. Capul plecat nu-l tac sabia. Cine se înalță, se smerește, și dacă ajunge cutiul la os, și petreci ca călănea în car, trăește ca viermele în rădăcina hreanului, până va veni vremea ca cuiu pe cuiu să se scoată. Nu fii obraznic, că vei da peste un omșor care îți va face caștele pantece. De vei pîgubi la vre-o ne-

Declarațiile contelui Apponyi

Contele Albert Apponyi a acordat ziarului „Erdelyi Hírlap” un interviu în care se ocupă de Liga Națiunilor și de raporturile dintre România și Ungaria. D. Apponyi constată relativ la Liga Națiunilor, că n'a corespuns încă așteptărilor, mai ales în privința protecției minorităților. Totuși se pare că Liga Națiunilor a început să cedeze în timpul din urmă din întreaga generație cu care trata chestiunea minoritară. Dna constată acest spirit nou din faptul că deși i s'au respins propunerile privitoare la modificarea procedurilor ce trebuiesc avute în vedere, potrivit statutului Ligii, cu ocazia acceptării unei plângeri, totuși respingerea a fost însoțită anul acesta de cuvinte mai promițătoare decât în trecut. Este o altă chestiune — a adăugat Apponyi — că, atunci când și Lavina Germanie va intra în Liga, prin ce schimbare va trece această instituție și eventual chiar și spiritul ei. In cazul intrării Germaniei în Liga, eventualitățile sunt diferite. Contele Apponyi s'a pronunțat apoi astfel despre relațiunile româno-ungare:

— «Posibilitatea unei apropieri ar fi în abstract; în politica rațională o dictează și din punctul de vedere al României, în special. «Unul dintre cele mai mari contraste ale colaborării îl văd în momentul de față în chestiunea minoritară, pentru că până acum nu se vor asigura drepturile minorităților și până când minoritățile nu vor avea o libertate culturală și politică deplină, chestiunea aceasta nu poate avansa spre o realizare. «In orice caz întreprindere economică puternică o cer această din partea ambelor state dar, din punct de vedere politic, este colaborarea întâi de toate în interesul României pentru că ar găsi în Ungaria o apărare hotărânică față de primejdia rusească ce o încercuie nemijlocit. «Coutele Apponyi a sfârșit pronunțându-se despre chestiunea regalității maghiare, pe care o socotea inexistentă, întrucât Ungaria își are regele.

Ce cuprinde tratatul turco-rus

Angora. — Ziarul „Halkınin Mili” oficiosul guvernului otoman publică textul tratatului turco-rus, încheiat în ziua de 17 Decembrie la Paris și semnat de Teyfik Rușdibey, ministrul de externe al Turciei și Cicerin, comisarul sovietic al afacerilor externe. Acest tratat conține 3 articole și este însoțit de 3 anexe. Prin tratat ambele state contractante, se obligă să păstreze neutralitatea, în cazul războiului din ele se află în război cu una sau mai multe puteri străine. Turcia și Rusia se mai obligă să nu încheie nici un fel de alianță militară sau convențiuni politice și economice cu alte state, fără o prealabilă înțelegerea între ambele țări contractante; să nu întreprindă acțiuni dușmănoase militare sau maritime tinzând la periclitarea siguranței celeilalt stat contractant. In definitiv, tratatul încheiat în forma în care este publicat de oficiosul otoman, are

caracterul unui pact de siguranță și garanție turco-rus. Conținând încheierea acestui tratat, „Halkin Mili” scrie următoarele: «Pactul de siguranță și garanție, încheiat între marile state europene, are caracter ofensiv contra orientului și nu este insuficient de ideal pacific. «In fața forței brutale, Liga Națiunilor a dovedit că nu este un element de siguranță și de imparțialitate în hotărârile ce pronunță. «De aceea Turcia s'a văzut nevoită să și apere siguranța în afară de Liga Națiunilor și să încheie alianțe cu statele cu care are interese comune de apărare. «Incheierea tratatului ruso-turc a devenit o necesitate absolută pentru apărarea siguranței statelor din Orient, mai ales după ce s'a cunoscut nedreapta hotărâre a Ligii Națiunilor în chestiunea vilaietului Mossul».

Intrarea Germaniei în Liga Națiunilor

BERLIN. — „Vossische Zeitung” anunță din Geneva că Germania trebuie să facă cererea de intrare în Liga Națiunilor până cel mai târziu la începutul lunii Februarie, dacă dorește să fie primită în luna Martie. Dacă însă cererea se face mai târziu, ca nu mai poate să fie rezolvată în Martie. In acest caz este probabil că consiliul va propune o adunare extraordinară pentru primirea Germaniei. Atunci s'ar indica problema, dacă această adunare extraordinară să fie convocată pentru luna Mai sau Iunie, sau rezolvarea cererii Germaniei să fie amânată până la adunarea ordinară din Septembrie. Deci viitorul guvern german are următoarele posibilități: sau face cererea de primire până la începutul lunii Februarie și Germania este admisă în Martie, sau intrarea se amână până în Decembrie și cu ea și intrarea în vigoare a tratatelor dela Locarno.

Amiciția turco-jugoslavă

BELGRAD. — In ziua de 24 Decembrie a fost la Belgrad ministrul de externe al Turciei Roudhî Bey și doamna. In prima zi a avut o lungă întrevedere cu d. Nincici, apoi a fost primit de Passici și de Rege. Roudhî Bey a declarat ziaristilor că vizita sa are un caracter pur amical și a adăugat că Turcia tinde la o politică de conciliere și dorește să stabilească amicitia cu toate statele balcanice. Ministrul de externe a declarat că tratatul cu Moscova este răspunsul la încercările de-a izola Turcia de Rusia. In ceea ce privește litigiul cu Anglia, Roudhî Bey a declarat că Turcia preferă să aștepte victoria opiniei publice britanice, favorabilă punctului de vedere turcesc, care de pe acum este destul de puternic. Cu ocazia întâlnirii lor, ministrul de externe al Turciei și Jugoslaviei au trecut în revista politica generală și mai ales chestiunile interesând direct țările lor, adică convențiunile de comerț, consulare și de stabilire. In cursul convorbirilor au constatat amicitia dintre cele două țări și perfecta identitate de vederi.

Negocierile turco-engleze

LONDRA. — Primul-ministru Baldwin a avut ieri o lungă întrevedere cu ambasadorul Turciei.

Remanierea guvernului jugoslav

BELGRAD. — Guvernul a fost remaniat, Miletić, ministrul agriculturii a trecut la comunicațiuni, fiind înlocuit cu Iovarović, din partidul radical.

O demonstrație a opoziției cehoslovace

Praga. — Sesiunea Camerei cehoslovace de dinaintea Crăciunului s'a încheiat la orele 2 noaptea din 21 spre 22 curent, printr'o acțiune demonstrativă a partidelor germane, comuniste și a partidului populișt slovac, care a cerut darea în judecată atât a ministrului Svehla cât și a drului Frank, fost ministru al căilor ferate cehoslovace, pe cari li acuză de fapte incorecte în aplicarea legii restricțiilor. Propunerea n'a avut nici o bază serioasă sau juridică, ci a fost numai o demonstrație tumultuoasă, de data asta însă nu prea excesivă. Istreaga presă cehoslovacă se ocupă de această propunere, atribuindu-i un caracter demagogic deoarece acuzarea n'a fost făcută pe nici un fel de motive serioase sau dovezi; trebuie notat mai ales că dacă se aduce vre-o învinuire primului ministru sau vre-unui membru din guvern aceasta se poate face numai cu 3/3 din voturi.

Bisericață 'ndurerată

Bisericață părăsită, Ai fost lăcaș de mângâeri!... Pustie azi și umilită Atât de trist privești spre ceriu... Prin giasul smulselor sindriele Ce una câte una cad, Tu-ți plângi seninul unor zile, Când din lăcașul tău de brad Se ridicau cântări de slavă Și aveai un preot în altar... Bisericață din dumbravă!... Cu turnuleț de stejar!... ... Și cum îți plângi ce-a fost odată, Ai vrea să 'ntorci vremea iarăși... — Bisericață, 'ndurerată, Mai ai pe lume un tovarăș!...

Situația politică din Rusia

PRAGA. — Toate zierle cehoslovace se ocupă de mersul congresului comunist din Moscova și în special de duelul Stalin-Zinoviev. Zierle constată că darea de seama a lui Stalin asupra politicii și economiei este plină de învățăminte și deosebit de interesantă. In directiva economică formulată de Stalin, zierle văd o înclinare spre o politică țărănească și totodată o vâdă tendință spre deschiderea piețelor rusești economiei mondiale. Acordul perfect al congresului cu declarația lui Stalin și ovațiile la adresa lui arată că poziția lui Zinoviev este puternic zdruncinată. Ziarul Cehoslovenska Republika se întreabă: Cine este acest Zinoviev? E sufletul internațional al III a, care face pe dracu în patru ca să nu recunoască falimentul bolșevizării și să nu se acomodeze realității.

INFORMAȚIUNI

Serbarea Revelionului

Arad, 29 Dec.

E o veche tradiție în orașul nostru ca societatea românească să se adune, în noaptea Revelionului, spre a sărbători începerea unui an nou.

Odinioară, această adunare înfățișa și sărbătorirea speranțelor naționale, a căror realizare o aștepta fiecare dela cartea cu foi albe ce se deschidea, an de an, în noaptea aceea. Astăzi încă, această serbare mai are totuși și un alt înțeles decât acela al speranțelor realizării aspirațiilor personale ale fiecărui om. Este afirmarea marelui principiu al solidarității naționale, pe deasupra tuturor celorlalte considerabile pe orizont mai restrâns pe care ni le impune viața de toate zilele... "Serbarea revelionului este și va trebui să rămână, pentru societatea românească din orașele acestui colț de țară, un permanent memento al conduitei cetățenești..."

Tradiția, întărită de aceste considerații, a determinat pe un grup de tineri intelectuali să ia inițiativa organizării acestei serbări a revelionului. Fără a se face invitații speciale organizatorii invită societatea românească din Arad, pentru seara de 31 Decembrie, în sala hotelului Crucea Albă. Serbarea va începe la orele 10 seara și va continua până după miezul nopții.

Apele Muresului și Crișului în descreștere

După informațiile primite în cursul zilei de astăzi la prefectura județului apele Muresului și Crișului înregistrează scăderi simțitoare. În Arad apele Muresului au scăzut astăzi 17 cm.

Indată ce se vor retrage în marea lor apele revărsate o comisie județeană, care se va constitui în curând, va procedea la evaluarea pagubelor și va propune guvernului măsuri de despăgubire a sinistraților.

Sărbătorile Crăciunului la Curtea Regală

În cursul săptămânii trecute, în ajunul Crăciunului, Joi 24 Decembrie M. M. L. L. Regle și Regina au primit, la Palatul din Capitală, pe I. P. S. S. Patriarhul Bisericii ortodoxe române, care înconjurat de înalțul cler, a făcut rugămintea obișnuită în ajunul acestei sărbătoriri.

Pe I. P. S. S. Patriarhul care va veni la Palat cu sfântul botez iar Miercuri 6 Ianuarie M. S. Regle, însoțit de A. S. R. Principele moștenitor va lua parte la serbarea Bobotezei.

Pentru inundații

Directunea institutului de credit și economii „Victoria” din Arad, având în vedere daunele cauzate de inundații a convocat ședință direcțională extraordinară pe ziua de 31 Decembrie 1925, ședință care va avea de scop ajutorarea urgentă a populației săracă.

Societatea „Crișana” la Arad

Societatea național-culturală „Crișana” din Cluj a hotărât, ca în vacanța de Crăciun să întreprindă un tur de propagandă culturală în județul Arad. Cu această ocaziune va arăta în ziua de 6 Ianuarie la Pecica iar în 7 Ianuarie la Chișineu două concerte artistice urmate de dans cu un bogat și variat program. Între timp, o parte din membrii societății se vor deplasa în comuna de jur, unde vor ține o serie de conferințe populare. Înădă de asemenea de scopul urmărit, societatea solicită pe această cale, sprijinul onorabilului public.

Donații pentru săraci

DI deputat de Radaa Cristian Tomulescu a donat suma de lei 10 mii care a fost încredințată dlui prefect al județului pentru a fi împărțită săracilor din comuna Radaa. O altă sumă de lei 10 mii a fost încredințată dlui primar al orașului Arad spre a fi de asemenea împărțită la săraci.

Presă minoritară

Numărul de Crăciun al ziarului maghiar „Erdelyi Hirlap” din localitate a procurat o plăcută surprindere cititorilor români. El publică în loc de frunte o frumoasă năvelă de Regina Maria a României, interviuri cu dl. ministrul de externe Duca, dl. Octavian Joga asupra chestiunilor de actualitate și numeroase articole scrise de cei mai distinși oameni politici și scriitori maghiari din Arad și Uogara. Nu putem tăgădui, că impresia ce ne-a făcut este dintre cele mai bune și suntem conștienți, că atitudinea ziarului „Erdelyi Hirlap” servise interesele proprietarilor români și maghiari.

Revizuirea prețurilor maxime

Consilierii orașului revizuind astăzi prețurile maxime în vigoare a adus următoarele modificări:

Carnea de vită dela 34 la 36 lei iar prețul carnei de vițel uscat dela 44 la 46 lei. Toate celelalte prețuri rămân neschimbate.

DI procuror Missir transferat la București

Ministerul de justiție a transferat pe di procuror Missir din Arad la parchetul tribunalului de Ilfov.

Sporirea lefurilor funcționarilor publici

Azi a sosit la Administrația financiară din localitate ordinul ministerului de finanțe, care conține dispozițiile și instrucțiunile necesare pentru plata sporului de 40% acordat funcționarilor publici.

Acest spor se va plăti funcționarilor publici cu începere dela 1 Ianuarie. El se va socoti după lea de bază apoi după așa numitul „sporul Lalescu” și după adaosul de scumpete. Sumele, cu care se măresc lefurile funcționarilor variază între 800 și 3000 de lei.

Dela poliție

Spargeri. Medicul dr. Ujhelyi a anunțat poliția din Arad, că ieri seara, între orele 6 și 8, pe când era plecat în oraș, indivizi necunoscuți au pătruns în locuința sa din strada Eminescu 10 de unde au furat haine și lingești în valoare de peste 100 mii de lei.

— În noaptea de Luni spre Marți s'au furat din locuința funcționarului Ernest Getser obiecte casnice în valoare de mai multe mii de lei.

— Alexandru Rakocz, locuitor în Arad, str. R. Velicu 10 a anunțat poliția, că răufăcători necunoscuți s'au introdus prin chei false în locuința sa, de unde au furat haine și lingești în valoare de mai multe mii de lei. — În aceeași noapte s'a furat din locuința văd. Carol Tcherec almeate în valoare de 10 mii lei.

— Anton Braun, comerciant de vopsele a denunțat poliției, că în noaptea de Duoinică spre Luni răufăcători s'au introdus în locuința sa de unde au furat mai multe lucruri casnice în valoare de mai multe mii de lei.

Incorporarea contingentului 1926

Incorporarea recrutilor contingentului 1926 are loc pe ziua de 5 Februarie 1926, iar a călărașilor cu schimbul pe ziua de 15 Martie.

Cutremurul din noaptea Crăciunului

În noaptea de Joi spre Vineri, pe orele 4 jum. dim., Capitala a fost zguduită de un cutremur de pământ.

Dupăcum relatează institutul meteorologic din Bucurști, cutremurul — care a durat numai două secunde — a fost general pentru tot ținutul Munteniei. Aparatele sismografice ale institutului, au înregistrat cu acest prilej, ușoare oscilațiuni dela est spre vest.

Mănăstire atacată de hoți

Iași — Autoritățile clericale au fost înștiințate că o bandă de hoți au pătruns în interiorul mănăstirii Cozancea, de lângă Sulița. O încăierare s'a produs între călugări și bandiți.

Ircmonahul Calmic Șasula a fost grav rănit. Se afirmă că ar fi murit.

Bandiții n'au reușit să pătrundă în biserică.

Din chiliile călugărilor toși ei au furat numeroase obiecte.

Concert

Dna Lotte Gellinek, cunoscută și apreciată profesoară de canto și cântăreață de operă va da în ziua de 6 Ianuarie 1926 o serată de arie și duete de operă, cu concursul dnei G. unfeld și dlui Huszar. Bilete la Sandor.

Mari inundații în Franța

BERLIN. — Mari inundații au avut loc în Franța, în regiunea Lyonului, unde apele Rhonului au crescut cu 2 metri.

De asemenea se anunță inundații și în regiunea Belfoztului.

Groznicul manfragiu al unui vapor brazilian

BERLIN. — Intreg echipajul de pe un vapor brazilian a pierit în Ocean în împrejurări tragice pricinuite de explozia cazanului. Ajutoarele au sosit prea târziu pentru a putea face o operă de salvare.

Mussolini intenționează să proclame Italia imperiu

Belgrad. — Se comunică din Roma că d. Mussolini intenționează să ceară parlamentului proclamarea Italiei ca imperiu.

Această proclamare ar fi urmată de mari serbări naționale, cu care ocazie d. Mussolini ar lănaa regelui Victor Emacuel, în numele poporului italian, coroana imperială.

Dacă mâinile D-Voastrے sunt dure, Nu le băgați în buzunare, Ci siliți la apotheca Rényi Unde lea cu veți obține, Cu numirea Mollétni Care după o întrebuintare Vă face mâinile fine. (2203)

Apotheca Rényi Arad, Buley. Reg. Maria.

Armistițiul cu druzii a fost semnat

PARIS. — „Chicago Tribune” anunță din Beyruț că s'a semnat armistițiul cu druzii. De Jovenel a ordonat liberarea tuturor prizonierilor politici.

PARIS. — Se anunță din Beyruț că înaltul comisar de Jovenel a promis amnistia generală pentru toți rebelii care vor depune armele în timp de două săptămâni.

În regiunea Damasac coloanele franceze au putut străbate fără incidente partea de sud est. Situația generală este mult ameliorată, populația dănd semne de o calmare simțitoare.

Furtuni mari în Japonia

Berlin. — Afăm din Tokio că nordul Japoniei a fost bătuit de furtuni grele. Printre altele s'au răsturnat 20 bărci pescărești. 150 pescari au dispărut. Alte 40 vase s'au lovit de stânci. Pe insula Yap au pierit din cauza torentului 150 persoane.

Anglia va trata direct cu Turcia chestia Mossul

Constantinopol. — Se comunică din Londra că guvernul englez a hotărât să trimeată o misiune specială diplomatică la Angora, pentru a trata o înțelegere directă cu Turcia, în chestiunea viletului Mossul.

Această hotărâre se datorește faptului că guvernul englez nu înțelege să fie intransigent și caută ca prin negocieri importante acordate Turciei, să pună capăt conflictului existent acum între ambele țări pe chestiunea Mossul.

Turcia a adoptat calendarul internațional

ANGORA. — Adunarea națională a votat adoptarea calendarului internațional, cu ziua de 24 ore.

Mizeria vieții în Rusia

KIEW. — Despre felul cum trăiesc muncitorii sub boșevici la Kiew putem vedea din următoarea știre din surș sovietică (Rascki Goloz): „La Kiew și periferie, populație de muncitori, s'a dezvoltat nemărginit bandișimul cu care nu poate lupta miliția sovietică, slabă. Muncitorii deseori singuri luptă cu bandiții. Acuma de curând în urma unei asemenea ciocniri au fost grav răniți doi muncitori. Noaptea muncitorii baricadează la locuințele lor uși și ferestre de teama bandiților și fac de strajă, dormind numai câte patru ore pe zi.

Desființarea Comisunei interaliate de control militar în Bulgaria

Sofia. — Reprezentanții diplomației ai Franței, Angliei și Italiei au comunicat în mod oficial guvernului bulgar că, în conformitate cu hotărârea conferinței ambasadiorilor din Paris, comisiunea interaliate de control militar cu sediul la Sofia, se desființează pe ziua de 1 Ianuarie 1926.

Această comisiune avea însărcinarea să supravegheze ca Bulgaria să execute clauzele militare, maritime și aeriene din tratatul de pace încheiat la Neuilly.

Siberia va fi proclamată republică sovietică independentă

Moscova. — Populațiunea din Siberia a hotărât proclamarea acestei provincii ca republică sovietică autonomă. O delegațiune numroasă de locuitori din Sberia a plecat la Moscova pentru a ruga guvernul central sovietic să confirme această hotărâre.

Pe viitor Siberia va face parte ca stat independent din uniunea republicilor sovietice rusești.

Radicii se pregătesc pentru o călătorie în America

BELGRAD. — În cercurile apropiate de partidul țărănist croat, se vorbește că Ștefan Radici va pleca în curând în America ca membru în delegația jugoslavă. Acestei călătorii i se dă o deosebită importanță, deoarece se consideră că Radici va reperta mari succese în chestiunile pentru cari Jugoslavia își trimite delegația la Washington și New York. Chestiunile sunt următoarele: Regularea datorilor anterioare, încheierea unui nou imprumut de 200 milioane d lari și li hiară a afecțiilor cu firma banară Blair and Co., care a finanțat în multe rânduri regatul jugoslav.

Iminenta remaniere din cabinetul jugoslav

BELGRAD. — În cercurile politice bine informate se vorbește că Nikola Pasic intenționează o remaniere parțială a cabinetului jugoslav, cerând demisia unor membri din guvern, cari nu sunt bine văzuți de către partidul radical și cari nu pot fi tocmai de folos în împrejurările actuale.

Ministrul radicali au dus la cunoștință lui Pasic prin ministrul Uzunovici, că sunt oriând dispuși de a părăsi fotoliurile și materialele punându-le la dispoziția lui. O largă remaniere a cabinetului se consideră ca inevitabilă. Se vorbește de asemenea de iminenta jugoslavie a ministrului căilor ferate jugoslave, Radoevici, căruia s'a reproșat că pe timpul guvernului Davidovici a propus serviciile sale democratilor vroind să se retragă din partidul radical.

Diferendul anglo-turc spre aplanare

BERLIN. — La Angora a avut loc o ședință a cabinetului, la care a luat parte și șeful statului major al armatei otomane. După lungi discuțiuni, ideea unui război cu Anglia, din cauza Mossulului a fost cu desăvârșire respinsă.

Chestiunea unificării calendarului în Jugoslavia

BELGRAD. — Organul lui Ștefan Radici, „Dom”, propune ca, calendarul bisericesc să fie reformat în spiritul celui civil. Această reformă se impune în prezent în Jugoslavia, deoarece sărbătorile de Crăciun ortodoxe și catolice ar cauza închiderea Școptiței pe un timp foarte îndelungat. Urmează că și în tot timpul anului parlamentul pierde foarte multe zile de activitate. Încă în 1918, la înțelegerea din insula Korfu, jugoslavii au fost conștienți de avantajele unificării calendarului care lucra formază și o condițiune importantă a integrității acestei țări.

Tendențele turcești judecate de presa engleză

Londra. — Ziarul „Westminster Gazette” arată că Turcia, deși nemulțumită de hotărârea Ligii Națiunilor, nu va recurge încă la războiu, pentru ocuparea viletului Mossul.

Turcia — adaugă ziarul englez — va aștepta cu răbdare timpul oportun, pentru a ocupa nu numai viletul Mossul, dar și Intregul Irak la a cărui stăpânire nu va renunța niciodată.

Populația orașului New-York

BERLIN. — După rezultatul noului recensământ al populației orașului New York are 5 milioane 873 mii 650 locuitori.

Guvernul francez și evenimentele din China

PARIS. — Cercurile franceze autorizate declară că nu s'a trimis până acum și nici nu se va trimite o notă colectivă a puterilor interesate către guvernul chinez cu privire la evenimentele actuale.

Acord de neutralitate turco-rus

PARIS. — La Moscova și la Angora s'a publicat ieri tratatul de neutralitate între Rusia și Turcia, semnat la 17 Decembrie la Paris de Cicerin și Rouchdi Bey.

Presa oficială din ambele țări declară că acordul este răspunsul Turciei și Rusiei, la înțelegerea dela Locarno.

Tratatul stipulează neutralitatea în cazul unei acțiuni armate împotriva unuia din părțile contractante, cu angajamentul de a nu participa la nici o alianță cu caracter politic economic sau militar contra celeilalte părți.

Acordul este încheiat pe termen de trei ani.

Dărâmarea catedralei rusești din Varșovia

VARȘOVIA. — Dărâmarea catedralei ortodoxe, care durează deja de 3 ani, a dat foarte mult de lucru polonezilor. Au fost întrebuintate explozibilele cele mai puternice, dar catedrala, ca prin minune, a rămas destul de rezistentă. Lucrătorii au subminat în ultimul timp clădirea cu mașini infernale. Poliția a curățit piața din apropiere barând străzile ce duc spre catedrală. Explozia a aruncat în aer peetele sud-vestic al clădirii. În oraș din cauza exploziei au fost stricate foarte multe vitrine.

Orașul Harkov inundat de copii vagaboazi

Harkov. — Pressa din Harkov dedică mrii articole asupra faptelor copiilor vagabonzi cari au inundat pur și simplu străzile orașului Harkov. Majoritatea acestor copii, după ce au trecut primele geruri se refugiază către sudul Rusiei. Poliția era silită să împrăștie cetele copiilor vagabonzi, cari furau unde cum puteau și cari atacau chiar pe trecători zis n'amiază mare.

Marea Neagră, mormântul flotei rusești

MOSCOVA. — Marea Neagră pe timpul războiului mondial și civil s'a transformat într'un vast cimitir al flotei rusești. După ziarul „Večerniaia Moskva”, Marea Neagră este unul din cele mai bogate cimitire submarine din lume, deoarece pe timpul războiului mondial s'au pierdut acolo 350 diferite vapoare. Lucrările pentru scoaterea vaselor din Marea Neagră sunt în curs. Cimitirul principal al flotei rusești se află lângă portul Novorossk. Multe vapoare din flota de războiu au fost scufundate, ca să nu cadă în mâna nemților. Aci zace dreadnaughtul „Svobodaia Rosia”. Un alt mare vapor „Patagonia” a sucombat în apropiere de Odessa, în urma unei subminații. În regiunea Sevastopolului și-au găsit mormântul foarte multe submarine rusești.

Executarea unui căpitan englez în Rusia

Constantinopol. — Fostul căpitan englez Reily a fost arestat de ceka rusă și executat la Sevastopol, sub acuzațiunea că făcea spionaj în favoarea Angliei.

Ceka susține că posedă dovezi suficiente că Reily aduna în special știri asupra situațiuni și capacității de luptă a flotei roșii din Marea Neagră și a trupelor din garnizoanele dela litoralul acestei mări.

Conferința Micii Intellegeri va fi iar amânată?

PRAGA. — Ziarele cehoslovace anunță că conferința Micii Intellegeri, fixate la 15 Ianuarie și care urma să aibă loc la Raguzza va fi amânată din nou.

Amânarea se datorește faptului că până în prezent România și Jugoslavia nu și-au precizat viitoarea lor atitudine față de Rusia sovietică.

Epidemia sinuciderilor la Berlin

BERLIN. — În ultima săptămână s'au înregistrat la Berlin 74 sinucideri și încercări de sinucideri, cele mai multe datorite grelei situațiuni economice.

Propaganda monarhistă în Polonia

VARȘOVIA. — Gruparea parlamentară a partizunilor socialdemocrat a cerut guvernului să ia măsuri drastice contra propagandei monarhistă întreprinse de contele Tiskewicz și profesorul universitar Dobowski, întrucât această propagandă poate periclita forma de guvernământ republicană în Polonia.

Socialiștii își bazează cererea lor pe faptul că monarhiștii polonezi se află în străună legătură cu fasciștii italieni și prin urmare se sprijină acțiunea lor pe elemente străine.

Lipsa de lucru în Polonia. Mari demonstrații publice

Varșovia. — În ultimele zile au avut loc la Varșovia, Cracovia, Lodz, Lvov și în alte localități industriale urbane și rurale mari demonstrații publice la care au luat parte toți acei rămași fără lucru. În decursul acestor demonstrații, cari au fost de astfel înfrînșite, s'au putut observa și izbucniri serioase și chiar câte-va conștiri.

Demonstrațiile au avut un caracter exclusiv economic. Acest fapt n'a fost trecut cu vederea de către cercurile guvernamentale și politice.

Zivrelle constată că situația este destul de serioasă și că ar fi necesare oarecare precauțiuni.

O concediere radicală a funcționarilor publici ar putea cauza o adevărată catastrofă, deoarece statul nici acum nu este în stare să se ocupe de situația celor 500 mii concediați.

Ultima oră

Inundațiile din Ardeal

CLUJ. — Prefectura județului a dat un comunicat oficial, despre pagubele cauzate de inundațiile din ultimul timp, care se urcă la suma de 15 milioane. S'a constatat, că inundația, Marți noaptea s'a prelăntat prima dată. Comuna Recetău, aflându-se mai la vale a fost complet inundată după ea a fost inundate comunele Măgura și Mărișel. 7 oameni s'au înecat. În comuna Mărișel o familie din 4 membrii cu casa cu tot au fost ridicați și izbiți de o stâncă omorându-i pe toți patru.

La Mioara 120 căși stau sub apă. Autoritățile cu ajutorul bombardamentului cu tunuri cred că vor putea face loc apei, prin gheața îngrămadată. Explozitorii de păduri din Calata au enorme pagube, între multele, apa le-a ridicat 40.000 trunchiuri de lemn. În orașul Turda nu s'nt pagube, cu atât mai multe sunt în fabricile de pe lângă oraș. Din fabrica de ciment, apa a spălat 6 vagoane de grâu, paguba s'a evaluat la 10 milioane lei. Tot așa o pagubă a suferit și fabrica de sticlă. Uzinele Solvay au o pagubă de 7 milioane.

Principesa Ileana în drum spre țară

LONDRA. — Ziarul „Evening News” anunță că principesa română Ileana, și-a terminat studiile la școala din Ascota și a plecat în România.

Un atașat al Sovietelor în țară

ORADEA-MARE. Alex. Delicky, atașatul Sovietelor, a sosit ieri din București, unde a avut convorbiri foarte importante în cercurile politice. Azi dimineață a plecat spre Amsterdam.

Amânarea desființării Direcțiunilor regionale C. F. R.

CLUJ. — La direcția C. F. R. din localitate a sosit azi o telegramă din București, care o avertizează că transformarea direcțiunilor regionale în inspecții de mișcare, a fost amânată pe data de 1 Aprilie.

Dificultățile guvernului francez

PARIS. — Guvernul francez a avut Duminecă un consiliu de miniștri, în care s'au ivit divergențe de păreri între membrii guvernului în chestia proiectelor de impozite ale dlui Doumer. Briand a declarat, că dacă nu se va afla o modalitate de înțelegere, guvernul va demisiona.

Sovietele și conferința pentru dezarmare

MOSCOVA. — Izvestia” aduce știrea, că guvernul rus, în principiu aprobă participarea sa în comisia pregătitoare a desarmării. Roagă, însă, ca aceste ședințe să nu se ție pe teritoriul Elveției, deoarece Sovietele boicotează această țară, decând ucigașii lui Vorovszky — ambasadorul Rusiei — au fost achitați. Despre participare, va hotări definitiv congresul Sovietelor.

Prorogarea parlamentului englez

LONDRA. — Parlamentul a fost prorog. Discursul Regelui care a fost citit în ambela Camera, reexaminează opera împlinită în cursul sesiunii. Se referă la moartea Reginei Alexandra.

rească legămintele de prietenie între țara mea și popoarele din America de Sud. Discursul exprimă ferma credință și nădejdea că tratativele dela Locarno semnate la Londra la 1 Decembrie, pe când dau siguranță popoarelor imediat interesate, se vor dovedi ca fiind temeliile unei păci durabile între aceste popoare și începutul unei cooperări prietenoși care nu va lipsi să aducă roade lumii întregi.

Mesajul mareșalului Foch

"La Roumanie nouvelle" publică următorul mesaj adresat de mareșalul Foch, — fauritorul victoriei, — poporului român: "De România mă leagă suferințele multe amintiri. Tot gândul meu e preocupat de viitorul ei.

deodată să înlăture crizele economice, care sunt urmările războiului. Guvernului, ele le cer să practice cu o sinceritate reală o politică de ordine, de unire și de activitate metodică și înfaptuitoare, prin urmare, fără zguduire.

Cum sunt judecate pretențiile Sovietelor

"Journal de Geneve" într-o corespondență din Roma, anunță că Cicerin, care a avut întrevederi la Paris cu domii Doumergue și Briand, după ce se va întălni într-un mic oraș de pe Riviera cu dl Austen Chamberlain, se va duce la Roma să aibă o întrevedere cu dl Mussolini.

știe, pe de altă parte, că la București, rezerva Italiei n'a fost de natură să nu provoace o vie decepțiune. Dar Rusia are interese însemnate de apărât. Uoul din obiectivele sale esențiale în politica externă consistă deci în reguarea relațiilor sale internaționale cu marile puteri și în special cu Franța și cu Anglia, pentru a putea lua o parte activă la politica europeană și să-și asigure astfel apărarea intereselor sale.

O armată ilegală în Austria

Organul creștin social Reichspost publică un articol senzațional asupra armențelor Ligii, adică a formațiunilor armate proletariene, pe cari partidul socialdemocrat le-a organizat în Austria.

ele țării. În afară de aceasta, depozitele ar mai conține o cantitate însemnată de pistoale precum și diferite siocuri de muniții de infanterie.

America participă la conferința dezarmării

Newyork. — Participarea Americii la conferința pentru dezarmare are sorți de izbândă. Președintele Coolidge a avut o convorbire cu senatorul Borah, convoorbire în urma căreia e probabil că congresul va admite participarea Statelor Unite printr-o delegație la această conferință.

ricel. America trebuie să pună condițiunea ca Curtea de Justiție internațională să nu pronunțe sentințe secrete și în tot cazul să nu pronunțe nici o sentință, care să atingă direct America, fără ca aceasta din urmă să și fi d.t. aprobată.

Economice

Prelungirea brevetelor de băuturi spirtoase pentru vechiul regat

Până la votarea legii noului regim al băuturilor spirtoase ministrul de finanțe a autorizat administrațiile financiare să acorde un termen de lichidare până la 1 Iulie 1926 tuturor debitaților ale căror contracte au

expirat în cursul anilor 1924 și 1925 și cărora nu li s'au eliberat noui brevete. Această dispoziție privește numai debitele din vechiul regat și noul termen va fi acordat direct de administrațiile financiare numai acelor cari funcționază în fapt în acest moment și cari au termen până la 1 Iulie 1926. În intervalul până la 1 Iulie debitații sunt obligați să lichideze stocurile de băuturi pe cari le au în depozit.

Criza fabricelor de făină din Ungaria

Marile instalațiuni de mori din Budapesta se află într-o situație foarte critică. După date statistice și au închis porțile vreo 100 de mori.

Legile financiare ale Poloniei

VARȘOVIA. — Senatul a adoptat marți definitiv proiectele de lege votate de către cu privire la echilibrul bugetar, la bugetul preliminar pentru cel dintâi trimestru din anul 1926, precum și pentru emisiunea eclei de a doua serie, a împrumutului intern, în dolari.

Inaugurarea liniei ferate Niș-Procuplia

Belgrad. — În prezența reprezentanților guvernului a fost dată eri circulației linia de cale ferată Niș Procuplie, care constituie secțiunea principală din linia trans balcanică Dunăre-Adriatică. Linia are o deosebită importanță economică. Campania pentru construirea secțiunii Procuplie-Kurchmia va începe la primăvară.

Cum au făcut sovietele reforma agrară

Constantinopol. — După o statistică oficială bolșevică 75 la sută din pământurile ce formau înainte marea proprietate în Rusia au fost concesionate, pe termene lungi diferitelor case și consorții străine. Zece la sută din aceste pământuri formează acum domeniile instituțiilor comuniste, iar numai 15 la sută au prevenit țranurilor.

Devizele și valuta.

Table with columns for exchange rates (BURSA, Cursul devizelor București, Valute) and various locations (Zurich, Berlin, Amsterdam, etc.).

Table of exchange rates for various currencies: Mărci, Leva, Lire otomane, Sterline, Francezi, Italiani, Drachme, Dinari, Dolari, Marca poloneză, Coroane austriacă, maghiară, cehoslovacă.

Cele mai moderne instalații de apaducte și canalizare, în orașe de provincie, apaducte de case, instalații de scaldă pregătește

MARTIN WEISZ instalator de apaducte și canalizări. Reparații se execută prompt și eștin Arad, Strada Unirei No. 14, (Palatul Ortutay.) (2237)

"Băile-Vas" de un renume bun și aranjate cu tot confortul sunt deschise dela orele 6 dimineața până la orele 9 seara. Rog sprijinul onoareatului public Eugen Böhm. 000 (2095)

Mai frumos curăț și calcă Terezia Buttinger spălătorie cu aburi și institut de călcat Arad, Strada Consistorului No. 7 (fost Bathyány-utca). (2353)

Succes. lui S. Weiszberger Arad, Bul. Regina Maria (fost Andrassy-ter) No. 13, Vanzari în engros și biroul în curtea II. Își recomanda cel mai bun liquer, specialitățile de cognac și rom, precum și rachiuile de fructe și vinurile. Cel mai frumos cadou de anul nou. (2339)

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Table of train schedules with columns for departure (Plecarea) and arrival (Sosirea) times for various destinations like Timișoara, Curtici, Brad, Oradea-Mare, etc.

Iosif Robitsek Prăvălie de coloniale în engros (2337) Arad, Bulev. Regele Ferdinand No. 5.

"ASTRA" Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare S. A. Arad. Direcțiunea Generală: București Str. Lascăr Catargiu 11. Uzine: Arad.

Purcei de anul nou din grăzias, splendid confecționați la Cotetăria SZEKELY se pot cumpăra mai eștin Arad, Calea Bănatului (fost Asztalos Sándor-ueca). (2341)

Sticlăria STEIN IOSIF Arad, Strada Eminescu No 13, (fost Deák Ferenc ueca), pregătește mai eștin și mai frumos tablouri cadrate și lustruite, tot acolo se pot procura eștin mărfuri de porcelan și sticlărie. Seaviciu prompt. (2336)

Tipografic: "Aradul" S. P. A în Arad. Camera: PREFECTURA JUDEȚULUI